

**ЦІНА ЗА ЕЛЕКТРИЧНУ ЕНЕРГІЮ В РАМКАХ ДОГОВІРНОЇ БАЗИ
НАДАННЯ/ОТРИМАННЯ АВАРІЙНОЇ ДОПОМОГИ МІЖ СИСТЕМНИМИ ОПЕРАТОРАМИ
СУМІЖНИХ КРАЇН**

**Після вступу в дію Закону України «Про ринок електричної енергії»,
від 11 червня 2017 року**

Технічні можливості постачання електроенергії в рамках договорів аварійної допомоги

Польща/PSE SA надання/отримання до 235 МВт/80 МВт

Угорщина/MAVIR надання/отримання до 200 МВт

Словаччина/SEPS надання/отримання до 150 МВт

Румунія/Transelectrica надання/отримання до 150 МВт / до 50 МВт

Білорусь/ГПО«Беленерго» надання/отримання до 200 МВт

Молдова/ДП «Молделектрика» надання/отримання до 300 МВт / до 200 МВт

Встановлена потужність
51784,7 МВт

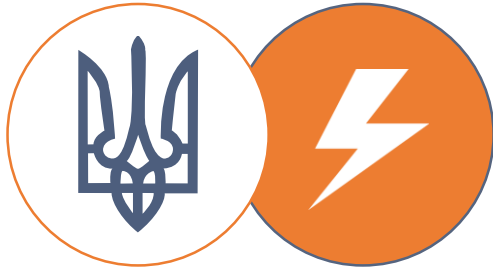
Що таке аварійна ситуація і для чого потрібна аварійна допомога

Аварійний резерв потужності енергосистеми (аварійний резерв) - це резерв потужності, необхідний для заповнення аварійного зниження генеруючої потужності в енергосистемі. Якщо внутрішні резерви енергосистеми країни, в якій виникла аварійна ситуація, вичерпані, черговий диспетчер системного оператора цієї країни може запросити аварійну допомогу у системного оператора суміжної країни.

Ситуації, при яких вимагається здійснення постачання електричної енергії з енергосистеми однієї країни до енергосистеми іншої країни у рамках надання аварійної допомоги: виникнення або загроза виникнення електроенергетичного режиму роботи ЕС країни, який може спричинити або вже викликав необхідність скорочення обсягів споживання або тимчасового припинення подання електроенергії споживачам на території країни внаслідок відключення генеруючого і (чи) електроустаткування мережі.

Отримання/надання аварійної допомоги від системного оператора суміжної країни є механізмом утримання своєї (або сусідньої) енергетичної системи «на плаву» та недопущення відключення від живлення власних споживачів або суттєве зменшення кількості таких відключень.

Закон України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії»

До вступу в дію Закону, утримання договорів аварійної допомоги виконувалось ДП «Енергоринок», з середини 2017 року дію договорів надання/отримання аварійної допомоги припинено.

Наразі ДП «НЕК «Укренерго» розроблено проекти договорів та узгоджено з суміжними системними операторами. Надано до НКРЕКП на погодження «Умови договорів».

Постанова НКРЕКП від 25.01.2018 № 97 «Про погодження рішення Ради Оптового ринку електричної енергії України від 03.11.2017 (підпункт 3.1 протоколу № 30)» про затвердження Змін до додатка 2 до Договору між членами Оптового ринку електричної енергії України (Правила Оптового ринку електричної енергії України, погоджені постановою НКРЕ від 09.08.2012 № 1028) у частині купівлі/продажу електричної енергії з метою отримання/надання аварійної допомоги між ОЕС України та енергетичними системами інших країн.

Функції щодо купівлі-продажу електроенергії для забезпечення виконання договорів надання/отримання аварійної допомоги передано ДП «НЕК «Укренерго».

Підготовлено проекти договорів між ДП «НЕК «Укренерго» та ДП «Енергоринок» щодо купівлі продажу електричної енергії для забезпечення договорів надання/отримання аварійної допомоги. Надано до НКРЕКП на погодження пропозиції щодо цін за електричну енергію в рамках договорів надання/отримання аварійної допомоги.

Порядок проведення відкритого обговорення проектів рішень НКРЕКП, затвердженого постановою від 30.06.2017 № 866.

Оголошено відкриті обговорення проекту встановлення цін за електричну енергію в рамках договорів надання/отримання аварійної допомоги.

Значення договірних відносин надання/отримання аварійної допомоги

Діюча договірна база надання/отримання аварійної допомоги це:

1

Додатковий механізм для попередження аварійних відключень власних споживачів або зменшення кількості таких відключень

2

Впровадження європейських принципів роботи та підвищення рівня енергетичної безпеки країни

3

Надійні та прозорі відносини з суміжними системними операторами

4

Додатковий крок до створення повноцінного балансуєчого ринку електроенергії в Україні, як наслідок – підвищення конкуренції у сегменті надання балансуєчих послуг

5

Відсутність додаткового фінансового навантаження для кінцевого споживача електричної енергії Підвищення іміджу Укренерго та України у європейському енергетичному просторі та серед ключових стейкхолдерів

Ціна електричної енергії для аварійних поставок у суміжних країнах

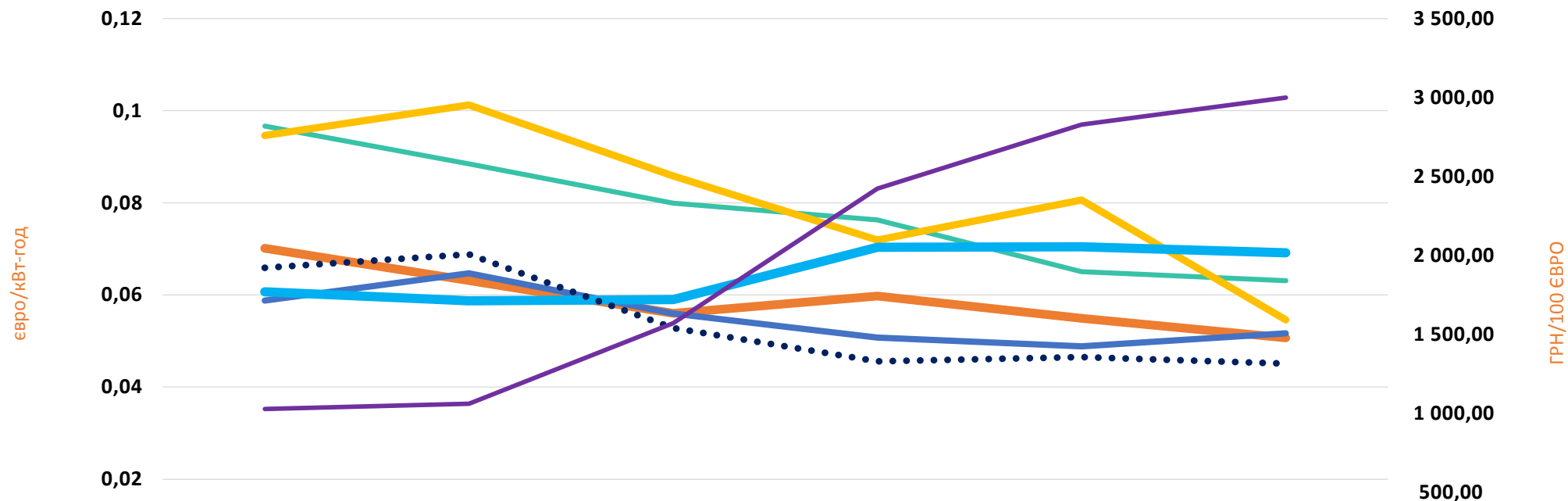
		Механізм формування	Цінові показники, €/МВт*год
	Польща	місцевий балансуєчий ринок електроенергії	≈ 50,00-100,00
	Словаччина		≈ 50,00-120,00
	Угорщина		≈ 0,0-100,00
	Румунія	місцевий балансуєчий ринок електроенергії+ фіксована ставка визначена Регулятором (100,00 €)	≈ 50,00-120,00 +(100,00 €)
	Білорусь	визначається та встановлюється Регулятором	≈ 70,00 -80,00\$/МВт*год
	Молдова	встановлюється Регулятором	відсутні
	Україна	визначається та встановлюється Регулятором	≈ 30,00 -78,00\$/МВт*год

Частка отриманої аварійної допомоги від загального обсягу купленої в ОРЕ електроенергії

Рік	Обсяг електроенергії, купленої в ОРЕ, МВт·год	Обсяг аварійної допомоги, МВт·год	Частка аварійної допомоги в загальному обсязі купленої в ОРЕ електроенергії, %
2012	165 836 034	3 600	0,002%
2013	161 375 853	4 200	0,003%
2014	148 918 251	28 050	0,019%
2015	129 127 120	70 625	0,055%
2016	129 738 259	8 400	0,006%
2017	131 037 413		
Разом	866 032 930	114 875	0,014%

Крім того, у 2012-2013 роках середньорічна оптова ринкова ціна на електричну енергію, затверджена Регулятором була вищою за ціни на електричну енергію отриману в якості аварійної допомоги з ЄЕС Росії та ЕС Румунії, та зменшилась з 2014 року у зв'язку зі зниженням курсу гривні по відношенню до іноземних валют.

Зміна вартості електроенергії на ринках суміжних країн

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Угорщина	0,09665	0,08845	0,07995	0,0763	0,06505	0,0631
Польща	0,07015	0,06315	0,056	0,05975	0,05495	0,0507
Румунія	0,0588	0,0647	0,05595	0,05075	0,04885	0,05165
Словаччина	0,0946	0,10125	0,08585	0,0719	0,0806	0,0546
ПАТ «Интер РАО»	0,06069	0,05875	0,059	0,07033	0,07044	0,06914
Україна ОРЦ	0,06591	0,0688	0,05281	0,04561	0,04652	0,04512
Середньорічний курс євро	1 027,06	1 061,22	1 571,59	2 422,87	2 829,19	3 000,42

Вплив на тариф Укренерго

До ціни продажу електроенергії на Оптовому ринку електричної енергії входять:

- витрати на диспетчеризацію
- витрати на передачу електроенергії магістральними та міждержавними мережами,
- витрати електроенергії в магістральних та міждержавних мережах

Витрати на аварійну допомогу не вплинули на тариф ДП «НЕК «Укренерго», євро/1 кВт·год

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Середня вартість по роках
Середня ціна ел/ен. на ринках суміжних країн	0,07618	0,07526	0,06735	0,06581	0,06398	0,05784	0,06773
Україна ОРЦ	0,06591	0,06880	0,05281	0,04561	0,04652	0,04512	0,05413
Відхилення	0,01027	0,00646	0,01454	0,02019	0,01746	0,01272	0,01361
Відхилення, %	15,6%	9,4%	27,5%	44,3%	37,5%	28,2%	25,1%

З 2012-2017 вартість електроенергії на ринках суміжних країн перевищувала вартість на ОРЕ на 25,1%. Обсяг електричної енергії, який отримувала ОЕС України в якості аварійної допомоги, у 2012-17 роках - 0,014% від загального обсягу реалізації електричної енергії на ОРЕ. Впливу на ціну за спожиту електроенергію (за 1 кВт·год) для кінцевого споживача у випадках надходження електроенергії до ОЕС України в рамках отримання аварійної допомоги не відбудеться за умови отримання аварійної допомоги в аналогічних обсягах.

*Аналіз впливу здійснено на підставі інформації отриманої із відкритих джерел

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!